

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

saaledes, at der alene fastslaas visse Hovedlinier for Organisationen, medens Detaillerne kan fastsættes og ændres dels administrativt, dels ved de aarlige Normeringslove i Overensstemmelse med Tidens Krav.

Det tør vistnok hævdes, at det var i den ellefte Time, at Statsbanerne fik denne større Handlefrihed overfor Konkurrencen fra andre Befordringsmidler, og det tør vistnok ogsaa fastslaas, at den moderne forretningsmæssige Opfattelse, at Publikum er Statsbanernes Kunder, der skal fastholdes, erhverves og tilfredsstilles, en Opfattelse, som i de seneste Aar har præget Statsbanerne i alle deres Forgørelser, og som selv den danske Presse, naar den er i godt Lune, vil anerkende — det tør vistnok fastslaas, at denne Opfattelse er Frugten af Ordningen af 1923.

Desværre svigtede Rigsdagen sine Forudsætninger i 1927. Den generelle Takstnedsættelse af 1927 var en politisk Takstnedsættelse, ikke en Takstnedsættelse af Hensyn til Banernes Økonomi. Den skete endda netop paa det Tidspunkt, da Konjunkturerne atter svingede opad, da Verdenspriserne for Landbrugets Eksportvarer steg, saaledes at den politiske Nødvendighed for en Tilpasning nedefter af Statsbanernes Takster ikke skulde synes længere at være til Stede. For det for Statsbanernes Økonomi uheldige Resultat af denne Takstnedsættelse har jeg i Samlingen 1929—30 gjort Rede, og en Redegørelse herom fra Statsbanernes statistiske Kontor findes i Tillæg B., Sp. 253—274.

Denne Redegørelse er der ikke i Folketinget og Landstinget gjort noget Forsøg paa at modsige, og det er derfor ikke tilstrækkeligt, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Stensballe) ved Forelæggelsen af Lovforslaget om en Statsbanekommission i en Strøbemærkning udtaler, at uden denne generelle Takstnedsættelse af 1927 vilde Statsbanerne have været fuldstændig færdige. Det faktiske er, at Indtægten af Godsbefordringen trods nogen Opgang i den befordrede Godsmængde paa Grund af Takstnedsættelsen gik ned med ca. 14 Mill. Kr., og at denne Nedgang repræsenterer en ikke uvæsentlig Del af Statsbanernes nuværende Underskud.

Man foreslaar altsaa nu — i Fortsættelse

af de Kommissioner og Udvalg, som vi i Aarenes Løb har haft — fra de Konservatives og Venstres Side et nyt Udvalg, henholdsvis en ny Kommission. Til en vis Grad er Forslagene sammenfaldende, men der er alligevel en Karakterforskel, og jeg tror, jeg ser rigtigt, naar jeg opfatter det konservative Forslag som mere hvilende paa en saglig Begrundelse end værende af politisk Art, medens jeg omvendt bedømmer Venstres Forslag som værende af udpræget politisk Karakter og med den tyndest mulige saglige Ballast. Jeg vil for mit Vedkommende, overensstemmende med min naturlige Indstilling, i min Bedømmelse udelukkende anvende en saglig Bedømmelse af Forslagene.

Fra konservativ Side har der i det sidste Par Aar under Finanslovens Behandling været rejst Spørgsmaal om Tilkaldelse af en udenlandsk Ekspert til at gennemgaa Statsbanernes Forhold, og jeg læser de Konservatives Forslag saaledes, at dette stadig er Hovedpunktet for dem. Jeg har om dette Punkt allerede udtalt mig i Fjor i Folketinget ud fra min bedste saglige Overbevisning. De Vanskeligheder, som Statsbanerne — for øvrigt ogsaa vore Privatbaner — har at kæmpe med som Følge af stærk Konkurrence og Depression i Erhvervslivet, gør sig tilsvarende gældende overfor Udlandets Baner, hvis Økonomi overalt viser nedadgaaende Tendens paa samme Maade som herhjemme, uden at man hidtil i Udlandet har fundet virksomme Midler til at afhøde dette — jeg skal senere nævne nogle Tal, der viser denne Tendens. Og hvad der i saa Henseende forsøges i et Land, holder et andet Lands Jernbaner sig selvfølgelig nøje underrettet om. Der er derfor ingen som helst Grund til at antage, at en udenlandsk Ekspert skulde kunne udrette i Danmark, hvad han er ude af Stand til at udrette i sit Hjemland, og dette saa meget mindre, som en Udlænding i væsentlig Grad savner den nødvendige Forudsætning derfor, nemlig at være nøje kendt med de specielle danske Forhold. Selv i hinanden nærliggende Lande er Forholdene saa forskellige, at de ikke kan jævnføres, hvilket erkendes af alle sagkyndige, og hvilket f. Eks. Generaldirektøren for de svenske Statsbaner Granholm, som vel nok maa anses for at være en af de ypperste Jernbanekspertes, offentligt gav et stærkt Udtryk